

Utvidet budsjett- og økonomirapport per 3. tertial 2023

Alle tall er presentert i millioner kroner. Kostnader, merforbruk og negative avsetninger er presentert med negativt fortegn i tabeller.

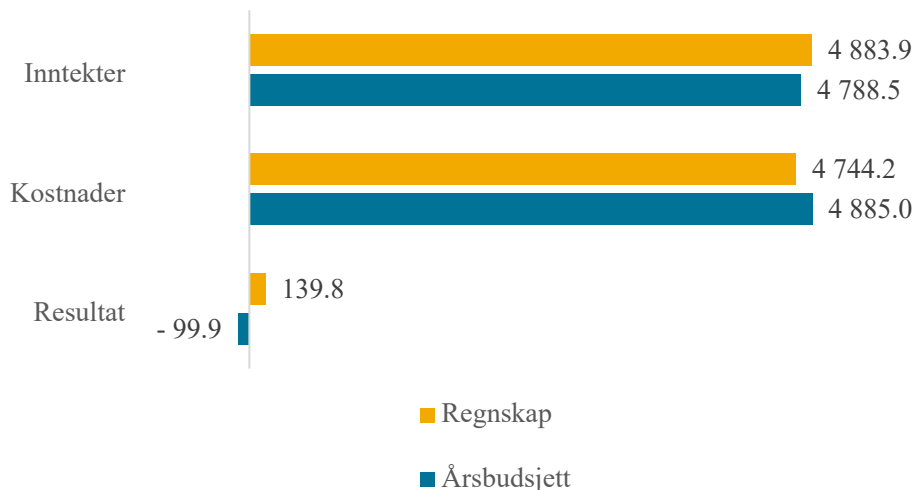
Totaløkonomien

Per 3. tertial 2023 er det for UiT totalt et mindreforbruk på 139,8 mill. kroner i regnskapet. Mindreforbruket knytter seg hovedsakelig til bevilgningsøkonomien:

	Bevilgning	BOA	Totaløkonomi
Inntekter	4 059,1	824,8	4 883,9
Kostnader	4 150,5	593,7	4 744,2
Nettobidrag BOA	222,8	- 222,8	0
Resultat	131,4	8,3	139,8

Tabell 1 - Resultat 2023 fordelt på BEV og BOA

Figur 1 sammenstiller inntekter, kostnader og resultat for totaløkonomien slik det fremgår i regnskap og årsbudsjett.

Figur 1 – Inntekter, kostnader og resultat. Regnskap og årsbudsjett¹.

Inntekter:

Totale inntekter er høyere enn budsjettet. Dette skyldes en kombinasjon av økt bevilgning i revidert nasjonalbudsjett etter godkjenning av UiTs budsjett, og forsinkelser i aktivitet (utsatt viderefordeling og reduksjon av avsatte midler på sentralt nivå/UiTs fellesutgifter).

Kostnader:

Totale kostnader er lavere enn budsjettet. Dette samsvarer med at det har vært lavere aktivitet enn planlagt.

Resultat:

Resultatet i regnskapet er 240 mill. kroner bedre enn budsjettet² resultat for 2023. Dette skyldes høyere inntekter og lavere kostnader enn planlagt.

¹ For årsbudsjett inngår også budsjettet nettobidrag i resultatet med -3,4 mill. kr.

² Budsjettet resultat 2023 -99,9 fratrasket resultat regnskap 2023 139,8= -239,7 mill. kroner bedre enn planlagt.

Bevilgningsøkonomien (BEV)

A. Hovedtall BEV

Den bevilgningsfinansierte økonomien har et mindreforbruk i 2023 på 131,4 mill. kroner. Det er 235,4 mill. kroner bedre enn planlagt og skyldes hovedsakelig høyere inntekter og lavere driftskostnader og investeringer enn planlagt. Tabell 2 oppsummerer budsjettavvik per inntekts- og kostnadskategori:

	Regnskap 2023	Årsbudsjett 2023	Budsjettavvik 2023
Inntekter	4 059,1	3 825,6	-233,5
Lønns- og personalkostnader	2 759,4	2 718,9	-40,5
Driftskostnader	814,4	828,4	14,0
Drift av bygg og eiendom	398,3	385,0	-13,3
Investeringer	178,3	215,3	37,0
Nettobidrag fra BOA	222,8	218,1	-4,7
Resultat 2023	131,4	-103,9	-235,4

Tabell 2 – Inntekter og kostnader BEV - regnskap i forhold til budsjett

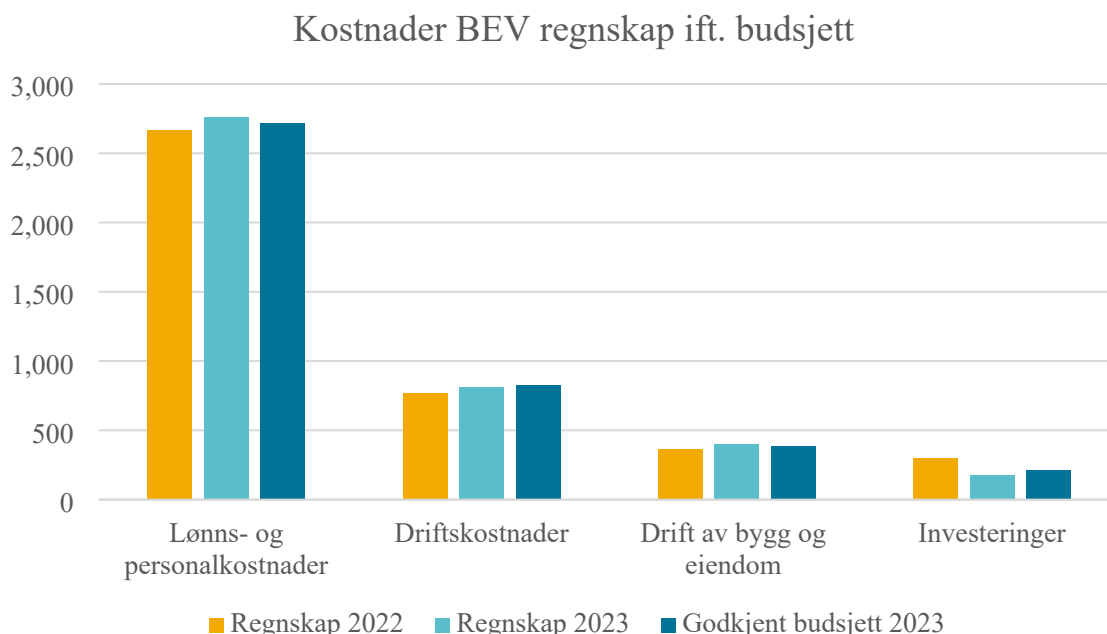
Inntektene i regnskapet er høyere enn planlagt grunnet forsinkelser i aktivitet knyttet til midler (inntekter) som viderefordes. Økt tildeling i revidert nasjonalbudsjett bidrar også til høyere inntekter i regnskapet sammenlignet med budsjett.

Lønns- og personalkostnader utgjør 2/3 av kostnadene og er den største kostnadskategorien. Her har kostnadene vært høyere enn planlagt. Dette er som forventet da pris- og lønnsveksten i 2023 har vært høyere enn det som ble lagt til grunn i det godkjente budsjettet.

Driftskostnader og *Drift av bygg og eiendom* er i stor grad i henhold til budsjett.

Investeringer har vært lavere enn planlagt. Budsjettavviket på 37 mill. kroner stammer hovedsakelig fra Avdeling for bygg og eiendom grunnet utsettelse i store prosjekter og generelt lavere aktivitet.

Figur 2 viser hvordan de ulike kostnadskategoriene har utviklet seg fra 2022 til 2023 og hvordan 2023 er i forhold til budsjett. Tallene for 2022 er ikke justert for pris- og lønnsvekst, og det er følgelig en økning fra 2022 på de fleste postene. Unntaket er investeringer hvor 2022 var et år preget av større anskaffelser, mens investeringsaktiviteten i 2023 har vært preget av forsinkelser.

Figur 2 – Kostnader BEV. Regnskap 2022/2023 og budsjett 2023.

Nettobidrag fra BOA til bevilgningsøkonomien er 4,7 mill. kroner høyere enn planlagt. Dette illustrerer at lavere aktivitet ikke nødvendigvis reduserer størrelsen på nettobidraget. Nettobidragets størrelse er derimot avhengig av forholdet mellom UiTs andel av finansiering av eksterne prosjekter (egenfinansiering) og kostnadene som godskrives bevilgningsøkonomien fra eksterntfinansierte prosjekter. En analyse av de ulike postene som utgjør nettobidraget viser at egenfinansieringen er høyere enn planlagt (belastning i bevilgningsøkonomien). Høyere egenfinansiering utlignes av enda høyere kostnader som godskrives:

	Regnskap 2023	Årsbudsjett 2023	Budsjettavvik 2023
Egenfinansiering	-366,9	-342,9	24,0
Frikjøp	196,9	184,7	-12,2
Indirekte kostnader	310,9	301,8	-9,2
Leiested	71,0	70,7	-0,4
Direkte kostnader drift og investeringer	2,0	-0,1	-2,0
Prosjektavslutning BOA	8,2	3,9	-4,4
Overforbruk BOA	0,6	-	-0,6
Sum nettobidrag BOA	222,8	218,1	-4,7

Tabell 3 – Spesifikasjon nettobidraget fra BOA til BEV

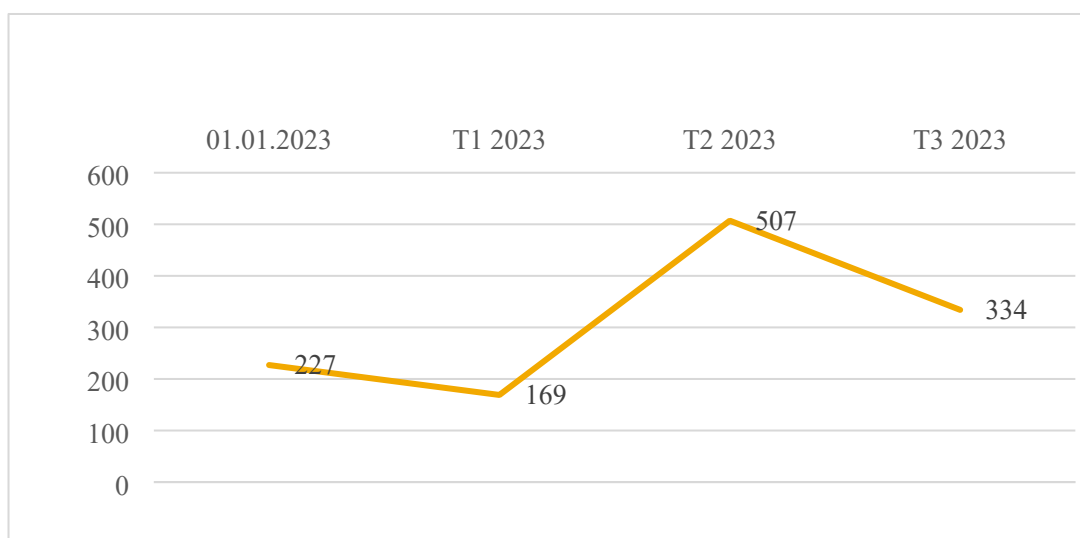
Frikjøp er personalkostnad til ansatte som brukes som ressurs i eksterntfinansierte prosjekter. Høyere frikjøp til tross for generelt lavere aktivitet enn planlagt kan forklares ved at frikjøp i mange tilfeller påløper uavhengig av fremdriften på prosjekter. Videre var årets lønnsoppgjør høyere enn forutsatt i budsjettet.

B. Avsetninger BEV – status per 3. tertial og utvikling i løpet av året

Avsetninger i dette avsnittet omfatter ubenyttede bevilgninger fra KD og andre departement som overføres fra en periode til neste.

Totale avsetninger i bevilgningsøkonomien er per 3. tertial 333,6 mill. kroner. Avsetningene er i stor grad tiltenkt konkrete investeringsformål forankret i vedtatt investeringsplan eller andre øremerkede formål. Fremtidige investeringer er omtalt nærmere i investeringsplan for perioden 2024-2028 (egen styresak). Andre øremerkede aktiviteter som avsetningene vil benyttes til er rekrutteringsstillinger (62 mill. kroner). Ved flere enheter er det ingen avsetninger til ordinær drift ved årsskifte. Enhetene bør gjøre en gjennomgang av øremerkinger for å sikre tilstrekkelige midler til den ordinære driften.

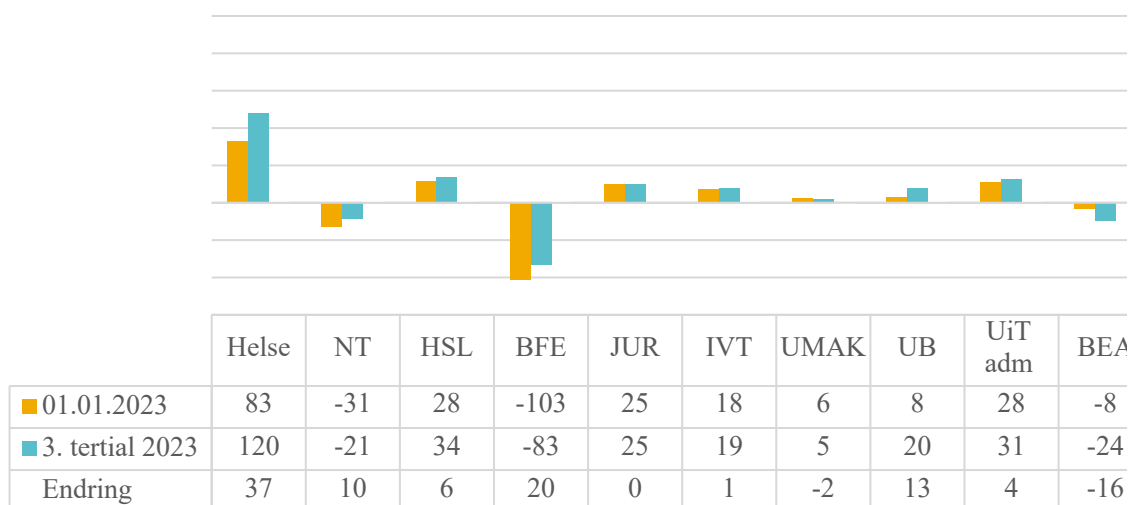
Figur 3 viser utvikling i avsetninger i løpet av 2023. Avsetningene ved inngangen til året 2023 var 227 mill. kroner. Per 1. tertial var avsetningene redusert til 169 mill. kroner, mens avsetningene økte til 507 mill. kroner per 2. tertial. Høye avsetninger per 2. tertial er normalt i sektoren grunnet sesongsvingninger. Ved årets slutt er avsetningene på 334 mill. kr, en økning fra årets begynnelse.

Figur 3 – Utvikling avsetninger ila. 2023.

Utviklingen og størrelsen på avsetninger per 3. tertial varierer i stor grad mellom enheter ved UiT:

Utvikling avsetninger per T3 2023 per enhet/fakultet

Figur 4- Totale avsetninger bevilgning per enhet 01.01.2023, 3. tertial 2023 og endring

Tabellen over viser blant annet at BFE-fak. og NT-fak. har negative avsetninger per 3. tertial 2023, noe som i stor grad kan tilskrives universitetets fartøydrift og driftsutfordringer ved pilotutdanningen. De negative avsetningene er redusert sammenlignet med årets begynnelse. Avdeling for Bygg og Eiendom har negative avsetninger tilknyttet tidligere investeringer i bygg, hvor det er vedtatt en finansieringsplan for å dekke inn merforbruket i årene fremover. Forholdene er omtalt i tidligere budsjett- og økonomirapporteringer. Enhetenes oppdaterte vurderinger omkring den økonomiske situasjonen fremgår av vedlegg 2 *Økonomistatus per enhet per 3. tertial*.

Bidrags- og oppdragsfinansiert aktivitet (BOA)

A. Hovedtall BOA

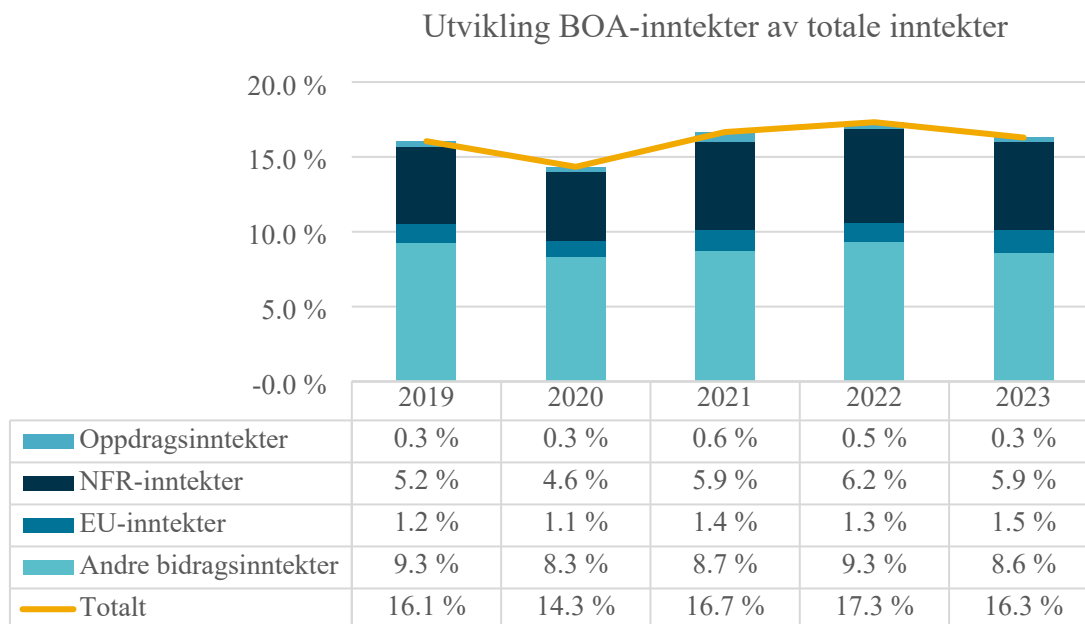
	Regnskap 2023	Årsbudsjett 2023	Budsjettavvik 2023
Inntekter	824,8	962,9	138,1
Lønns- og personalkostnader	406,4	418,0	11,5
Driftskostnader	163,9	284,9	121,0
Drift av bygg og eiendom	1,8	-	-1,8
Investeringer	21,5	34,5	12,9
Nettobidrag fra BOA	222,8	221,5	-1,3
Periodens resultat	8,3	4,0	-4,3

Tabell 4 – Inntekter og kostnader BOA - regnskap i forhold til budsjett

Den bidrags- og oppdragsfinansierte virksomheten går med 8,3 mill. kroner i mindreforbruk i 2023. Aktiviteten skal balansere, og beløpet vil utlignes mot bevilgningsøkonomien i fremtidige perioder. Aktivitetsnivået i 2023 har vært lavere enn planlagt. Dette skyldes antakelig en kombinasjon av ambisiøs budsjettering og uforutsette utsettelse i aktivitet. Mer utstrakt bruk av funksjonalitet i de nye løsningene forventes å bedre budsjettkvaliteten på BOA-området fra 2024.

B. Inntekter BOA

UiT har mål om at andelen ekstern finansiering skal utgjøre minst 25 % av totale inntekter innen utgangen av 2026. Tall per 3. tertial viser at andelen utgjør ca. 16 %. Dette er en nedgang fra de to foregående årene. De siste fem årene har andelen vært på 14-17 %:

Figur 4 – Utvikling andel BOA-inntekter per 3. tertial siste fem år fordelt på finansieringskilde

Nedgangen i andelen er trolig sammensatt. I 2022 var det blant annet en tilbakegang i bevilgede beløp fra Norges forskningsråd (NFR) grunnet opprydding i rådets økonomi. Dette må antas å få ringvirkninger i påfølgende perioder når aktiviteten utføres og midlene tas til inntekt. Det er en nedgang fra 6,2 % til 5,9% i andelen NFR-inntekter fra 2022 til 2023. Utviklingen i bidrags- og oppdragsinntekter er nærmere beskrevet i forskningsmeldingen for 2023³. Videre påvirkes andelen eksternfinansiert aktivitet av tildelte bevilgninger, siden endringer i bevilgninger øker eller reduserer nevneren i beregningsmåten. Det innebærer blant annet at økningen i UiTs bevilgning i RNB for 2023 bidro til en reduksjon i andelen eksterne inntekter.

Å øke den eksternfinansierte aktiviteten er en viktig målsetting for UiT. Forskningsmeldingen for 2023⁴ beskriver iverksatte tiltak og forslag til nye tiltak. Langtidsplaner ved hvert fakultet/enhet som konkretiserer mål og strategier, arbeid med ny budsjettmodell, gjennomgang av studieporteføljen og UiT Talent er blant iverksatte tiltak. Forslag til nye tiltak omfatter blant annet å etablere sammenhengende støttetjenester og styrke rekruttering av vitenskapelig personale. Den henvises til forskningsmeldingen for oversikt og beskrivelse av tiltak.

³ Forskningsmelding 2023 (avsnitt 2 og 3) fremlagt på universitetsstyremøte 19.12.2023. sak S 32/23.

⁴ Forskningsmelding 2023 (avsnitt 5.2 og 5.3), fremlagt på universitetsstyremøte 19.12.2023. sak S 32/23.